

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

Військовий інститут
Кафедра зарубіжної воєнної інформації

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник начальника інституту
з навчальної роботи
к. ед. н., доцент
полковник

«

Олег ПРОХОРОВ

20 10 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
" ЄВРОАТЛАНТИЧНА ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ"
для курсантів**

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

06 Журналістика

07 Управління та адміністрування

08 Право

19 Архітектура та будівництво

29 Міжнародні відносини

спеціальність 052 Політологія

061 Журналістика

072 Фінанси, банківська справа та страхування

081 Право

193 Геодезія та землеустрій

291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

освітній рівень Магістр

освітня програма Геоінформаційні системи і технології

Воєнна політологія та військово-професійна діяльність

Міжнародні комунікації у воєнній сфері

Інформаційно-медійно забезпечення військ (сил)

Фінанси та військова економіка

Військове право

спеціалізація Військова політологія

Міжнародні відносини у воєнній сфері

Військова журналістика

Фінанси та військова економіка

Організація правового забезпечення діяльності військ (сил)

Геоінформаційні системи і технології

вид дисципліни: Обов'язкова, Вибіркова

Форма навчання денна

Навчальний рік 2020/2021

Семестр 3

Кількість кредитів ECTS 3

Мова викладання, навчання
та оцінювання українська

Форма заключного контролю залік, іспит

Викладач: Алфьоров Олег Васильович, старший викладач кафедри зарубіжної військової інформації, військового гуманітарно-лінгвістичного факультету

Пролонговано: на 2021/2022 н.р. 120 (Зинченко) " 03" 06 2021
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) " ____ " ____ 20__

Розробник: Алфьоров Олег Васильович, старший викладач кафедри зарубіжної
воєнної інформації. військового гуманітарно-лінгвістичного факультету

ЗАТВЕРДЖЕНО

Завідувач кафедри зарубіжної, воєнної інформації

Яків ЖАРКОВ

Протокол № 19 від " 16 " 06 2020

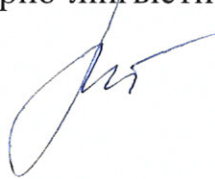
Ухвалено Вченою радою військового гуманітарно-лінгвістичного факультету

Протокол від " 16 " 06 20 20 року № 15

Начальник військового гуманітарно-лінгвістичного факультету

полковник

" 16 " 06 2020

Андрій СКРИПНІЧЕНКО

ВСТУП

1. Мета дисципліни: формування у курсантів сучасних поглядів на проблеми реалізації стратегічного зовнішньополітичного курсу України на європейську інтеграцію та всебічний розвиток співробітництва з Організацією Північноатлантичного договору (НАТО), приєднання до євроатлантичної системи колективної оборони за умов гострої воєнно-політичної обстановки, пов'язаної з агресією Російської Федерації та підтримання нею сепаратистських сил в Україні, на аспекти підготовки до вступу до НАТО, зміст союзницької співпраці оборонних відомств та збройних сил в Організації Північноатлантичного Договору, партнерських військових зносин НАТО, країн-членів Альянсу та інших держав Європи й Євразії, а також реалізації особливого партнерства між Україною та НАТО, двостороннього воєнно-політичного, військового та військово-технічного співробітництва з країнами-членами Північноатлантичного Альянсу.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни знати:

- основні поняття міжнародних відносин;
- особливості інтеграційних процесів сучасності;
- основу системи колективної оборони, координації безпекової політики, міждержавних відносин держав Організації Північноатлантичного Договору.

уміти:

- збирати та узагальнювати інформацію про діяльність керівних органів Організації Північноатлантичного Договору, оборонних та військових відомств країн-членів НАТО;

- готувати відповідні інформаційні та інформаційно-аналітичні документи та матеріали.

володіти елементарними навичками:

- визначити особливості взаємовідносин Альянсу з різними групами країн;

- визначати можливості отримання ефективної допомоги від керівних органів Організації Північноатлантичного Договору, оборонних та військових відомств країн-членів НАТО щодо розв'язання проблем, виявлених під час застосування Збройних Сил України в районі проведення ООС (АТО).

3. Анотація навчальної дисципліни:

Навчальна дисципліна “Євроатлантична інтеграція України” покликана забезпечити набуття теоретичних знань з: основних положень зовнішньої політики та міжнародних відносин, глобальної та регіональної безпеки, систем колективної оборони та воєнно-політичних союзів з метою формування науково обгрунтованих поглядів стосовно інтеграційних процесів в сучасному світі, утвердження світоглядних позицій позбавлених хибних міфів щодо суті та функцій НАТО, прагматичних підходів щодо геополітичних перспектив України.

4. Завдання (навчальні цілі) дисципліни:

Дисципліна спрямована на досягнення таких загальних компетентностей:

Здатність працювати в команді.

Дослідницькі навички демонструвати при підготовці оглядів, моніторингових, аналітичних доповідей тощо за проблематикою у галузі міжнародних відносин.

фахових компетентностей:

Здатність виявляти та аналізувати особливості розвитку країн та регіонів, сучасних глобальних, регіональних та локальних процесів, та місця в них України.

військово-професійних компетентностей:

Здатність застосовувати в професійній діяльності нормативну базу НАТО, включаючи стандарти та практичні механізми реалізації програм та проектів НАТО, в цілях підвищення боєготовності частин та підрозділів, їх сумісності з збройними формуваннями НАТО, професійної підготовленості за призначенням.

Дисципліна спрямована на досягнення наступних результатів навчання з

Володіти методикою аналізу стану та перспектив співробітництва з євроатлантичними структурами, двостороннього співробітництва зі збройними силами країн-членів НАТО, визначення пріоритетів та потенційних можливостей залучення всіх видів допомоги щодо підвищення боєготовності частин та підрозділів і професійної майстерності.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумко вій оцінці з дисциплі ни
Код	Результат навчання			
Володіти методикою аналізу стану та перспектив співробітництва з євроатлантичними структурами, двостороннього співробітництва зі збройними силами країн-членів НАТО, визначення пріоритетів та потенційних можливостей залучення всіх видів допомоги щодо підвищення боєготовності частин та підрозділів і професійної майстерності.				
1.1	Знати об'єкт, предмет, завдання,, зміст, структуру та методику вивчення курсу	Лекції 1/1,1/3,	Опитування з метою визначення засвоєння навчального матеріалу лекції	20%
1.2	Знати зміст понять глобалізація, регіоналізація, інтеграція та сучасне безпекове середовище.			
1.3	Знати особливості розвитку сучасних міжнародних відносин та роль в них міжнародних організацій.			
1.4	Знати причини створення та мету діяльності НАТО, його місце та	Лекції 2/1,2/2,		

	завдання у галузі безпеки.			
1.5	Знати структуру НАТО, організаційно-правове забезпечення її функціонування, особливості формування спільної політики, систему прийняття політичних рішень Альянсу та механізми її реалізації.			
1.6	Стандарти НАТО (<i>STANAG</i>) як вияв ефективної системи управління на наддержавному та національному рівнях.	Лекції 2/1,2/2,		
1.7	Знати історичні та політичні передумови розширення НАТО, переваги членства в Альянсі.			
1.8	Особливості трансформаційних процесів у Північноатлантичному Альянсі.	Лекції 3/1,		
1.9	Досвід нових членів НАТО щодо приєднання до євроатлантичної системи колективної безпеки, трансформації оборонної сфери та модернізації збройних сил.			
1.10	Знати історію, політичні та правові засади євроатлантичної інтеграції України.			
1.11	Знати основні програми та проекти військового співробітництва Збройних Сил України з НАТО та пріоритетні завдання співробітництва з військовими структурами Альянсу з урахуванням застосування Збройних Сил України в районі проведення ООС (АТО).	Лекції 4/1, 4/3		
2.1	Вміти збирати та узагальнювати інформацію про діяльність керівних органів Організації Північноатлантичного Договору, оборонних та військових відомств країн-членів НАТО, готувати відповідні інформаційні та інформаційно-аналітичні документи та матеріали.	Семінари 2/3,3/3	Реферативне повідомлення, доповідь, опитування з метою визначення засвоєння навчального матеріалу лекції, робота у групах	80%
2.2	Вміння визначати можливості отримання ефективної допомоги від керівних органів Організації Північноатлантичного Договору, оборонних та військових відомств країн-членів НАТО щодо розв'язання проблем, виявлених під час застосування Збройних Сил України в районі проведення ООС (АТО).	Семінари 4/2, 4/5 Практичні заняття 4/4		
3.1	Переконливо доводити до підлеглих та громадян України переваги перебування української держави у складі Північноатлантичного Альянсу			

	з точки зору як забезпечення гарантованої національної безпеки, надійної оборони, так і всебічної модернізації політичної, економічної, соціальної та правової систем.			
4.1	Бути здатними самостійно розв'язувати поставлені завдання, нести відповідальність за прийняті рішення			

7. Схема формування оцінки

7.1 Форми оцінювання курсантів:

- семестрове оцінювання:

Максимальна кількість балів, які можуть бути отримані курсантом за одну тему – 25 балів, з яких:

- реферативне повідомлення – максимум 10 балів;
- практичні задачі, опитування, робота у групах – 15 балів.

Максимальна кількість балів, які можуть бути отримані курсантом з навчальної дисципліни протягом семестру – 100 балів.

Підсумкове оцінювання: *диференційований залік, іспит.*

Підсумковий контроль у вигляді диференційованого заліку передбачає, що підсумкова оцінка з дисципліни визначається як сума оцінок за блоки змістовних модулів. Залік виставляється автоматично на підставі балів, отриманих оцінок за блоки змістовних модулів.

Мінімальний пороговий рівень – 60 балів.

Підсумковий контроль у вигляді іспиту передбачає, що підсумкова оцінка з дисципліни визначається як сума оцінок за блоки змістовних модулів та екзаменаційний модуль.

7.2 Організація оцінювання:

Семестрове оцінювання здійснюється у формі поточного контролю під час проведення лекційних, семінарських та практичних занять і має на меті перевірку засвоєння курсантами опрацьованого матеріалу та зарахування залікових кредитів. Поточний контроль також передбачає перевірку результатів самостійної роботи студентів.

Для оцінки знань курсанта використовується принцип нарахування балів за виконанні завдання з подальшим їх переведенням у оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS, що викладена у таблиці 7.2.

Таблиця 7.2.

Розподіл балів за темами навчальної дисципліни

Поточне оцінювання				Залік / Іспит	Залік / Іспит
Кредитний модуль 1		Кредитний модуль 1		Залік / Іспит	Залік / Іспит
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль ЗМ.2			Σ
Геополітичне підрунтя Євроатлантичної інтеграції України.		Особливе партнерство України та НАТО та військова складова Євроатлантичної інтеграції.			
T 1	T 2	T 3	T 4		
25/22	25/23	25/22	25/23	/ 10	100 / 100

7.3 Шкала відповідності оцінок:

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59
Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план лекцій, семінарських і практичних занять

№ п/п	Номер і назва теми	Кількість годин		
		лекції	практичні /семінари	самостійна підготовка
ЗМ 1. Геополітичне підґрунтя євроатлантичної інтеграції України.				
1.	1. Глобалізація, регіоналізація, інтеграція та сучасне безпекове середовище.	4	4	16
2.	2. Організація Північноатлантичного Договору як система колективної безпеки та оборони демократичних країн.	4	2	16
3.	3. Трансформація та процес розширення НАТО.	2	2	10
ЗМ 2. Особливе партнерство України та НАТО та військова складова євроатлантичної інтеграції.				
4.	4. Особливе партнерство України та НАТО та військова складова євроатлантичної інтеграції.	4	2/4	20
	ВСЬОГО	14	2/12	62

Загальний обсяг 90 год., в тому числі:

Лекцій - 14 год.,

Семінарські заняття - 12 год.,

Практичні заняття - 2 год.,

Самостійна підготовка - 62 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основні: (Базова)

1. Дзюба М.Т., Жарков Я.М. Міжнародне військове співробітництво. Конспект лекцій. Частина I. К.: ВІКНУ, 2008.

2. Дзюба М.Т., Жарков Я.М., Мехед П.М. Міжнародне військове співробітництво. Конспект лекцій. Частина II. К.: ВІКНУ, 2009.

3. Манжола В.А., Губерський Л.В. Україна в постбіполярній системі міжнародних відносин. Підручник, 2014.

4. Міжнародні відносини та світова політика. Підручник під ред. Манжолі В.А., 2-го видан., перероб. та доповн., затвердж. МОН, 2014. – 662 с.

5. Міжнародні відносини і євроатлантична інтеграція України. Підручник . – К.: Освіта України , 2005. – 404 с.

6. Міжнародні організації: Навчальний посібник / За ред. Ю. Г. Козака, В. В. Ковалевського. – К., 2003.

7. Міжнародні системи та глобальний розвиток. Підручник під ред. ред. Губерського Л.В., 2-го видан., перероб. та доповн., затвердж. МОН, 2014. – 526 с.

8. Миротворча діяльність України: кооперація з НАТО та іншими

структурами європейської безпеки. – К.: Стилос, 2002.

9. Партнерство заради миру. - Брюссель, 1994.

10. Північноатлантичний альянс: історія, функції, структура, відносини з Україною: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів та слухачів магістерської підготовки за напрямом «Державне управління» / Кол. авт.; за заг. ред. проф. Д.І. Дзвінчука. — Івано-Франківськ: Місто НВ, 2012. — 604 с. (у співавторстві).

11. Північноатлантичний договір, Вашингтон, округ Колумбія, 4 квітня 1949 року - http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/950_008

12. План дій Україна - НАТО [/www.mfa.gov.ua/](http://www.mfa.gov.ua/) - Офіційний сайт Міністерства закордонних справ України.

13. Полторацький О.С. НАТО в сучасних євроатлантичних відносинах: Навч. посібник. – К., 2005.

14. Поshedіна О.І. Міжнародні відносини та євроатлантична інтеграція, 2014. – 351 с.

15. Річна національна програма співробітництва Україна – НАТО.

16. Стратегічна концепція Альянсу [//www.nato.int/](http://www.nato.int/).- Офіційний сайт Організації Північно-Атлантичного Договору.

17. Співробітництво України з Організацією Північноатлантичного Договору // Міжнародні організації. Навч. посібник / За ред. О.С. Кучика. – К.: Знання, 2007. – С. 247-249

18. Хартія про особливе партнерство між Україною та Організацією Північно-Атлантичного договору - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/>

Додаткові:

1. Відносини Україна – НАТО: економічні аспекти. – К.: Інститут трансформації суспільства, 2003.

2. Гальчинський А. С. Геополітичні аспекти євроінтеграційного курсу України. Тези доповіді // Політика і час. – 2002. – № 11.

3. Горбулін В.П. Взаємовідносини Україна — НАТО в контексті євроатлантичних інтеграційних процесів // Національна безпека і оборона. — 2003. — № 7. — С. 5 — 7.

4. Державна програма співробітництва України з Організацією Північноатлантичного Договору (НАТО) на 2001-2004 роки. Затверджена Указом Президента України від 28 січня 2001 року №58/2001///www.president.gov.ua/. - Офіційне Інтернет-представництво Президента України.

5. Демчук П. О. Міжнародні відносини та проблеми євроатлантичної інтеграції: Навч. посібник. – К., 2004.

6. Євроатлантична інтеграція України як фактор світового інтеграційного процесу // Сучасна українська політика. Політики і політологи про неї. – Київ - Миколаїв, 2007. – Вип. 9.

7. Дронговський О.С. Правове регулювання участі Збройних Сил України в міжнародних операціях з підтримання миру та безпеки. Видання

Національного університету оборони України імені Черняховського, irbis-nbuv.gov.ua

8. Перепелиця Г. Стан відносин Україна - НАТО та перспективи інтеграції України до Альянсу (виступ на "круглому столі" у м. Кіровоград) [//www.ieac.org.ua/](http://www.ieac.org.ua/) - Сайт Інституту євроатлантичного співробітництва.

9. Храбан І.А. Система європейської безпеки і напрями воєнно-політичної інтеграції України до її структур: Монографія. — К.: Варта, 2005. — 544 с.

10. Додаткові ресурси

www.nato.int – офіційний веб-сайт Організації Північно-Атлантичного Договору.

<http://www.mod.gov.al/> - веб-сайт Міністерства оборони Албанії.

<http://www.mil.be/> - веб-сайт Міністерства оборони Бельгії.

<http://www.mod.bg/> - веб-сайт Міністерства оборони Болгарії.

<https://www.gov.uk/government/organisations/ministry-of-defence> - веб-сайт Міністерства оборони Великобританії.

<http://www.fmn.dk/> - веб-сайт Міністерства оборони Данії.

<http://www.mod.mil.gr/> - веб-сайт Міністерства національної оборони Греції.

<http://www.kmin.ee/> - веб-сайт Міністерства оборони Естонії.

<http://www.forces.gc.ca/> — веб-сайт Міністерства національної оборони Канади.

<http://www.defensa.gob.es/> - веб-сайт Міністерства оборони Іспанії.

<http://www.difesa.it/> - веб-сайт Міністерства оборони Італії.

<http://www.mod.gov.lv/> - веб-сайт Міністерства оборони Латвії.

<http://www.kam.lt/> - веб-сайт Міністерства національної оборони Литви.

<http://www.vojska.net/> - веб-сайт Міністерства оборони Македонії.

<http://www.defensie.nl/> - веб-сайт Міністерства оборони Нідерландів.

<http://www.regjeringen.no/> - веб-сайт Міністерства оборони Норвегії.

<http://mon.gov.pl/> - веб-сайт Міністерства національної оборони Польщі.

<http://www.portugal.gov.pt/> - веб-сайт Міністерства національної оборони Португалії.

<http://english.mapn.ro/> - веб-сайт Міністерства національної оборони Румунії.

Румунії.

<http://www.mosr.sk/> - веб-сайт Міністерства оборони Словаччини.

<http://www.mo.gov.si/> - веб-сайт Міністерства оборони Словенії.

<http://www.defense.gov/> - веб-сайт Міністерства оборони США.

<http://www.tsk.mil.tr/> - веб-сайт генерального штабу ЗС Туреччини.

<http://www.kormany.hu/> - веб-сайт Міністерства оборони Угорщини.

<https://www.defense.gouv.fr/> - веб-сайт Міністерства оборони Франції.

<http://www.bmvg.de/> - веб-сайт Федерального міністерства оборони ФРН.

<http://www.morh.hr/> - веб-сайт Міністерства оборони Хорватії.

<http://www.army.cz/> - веб-сайт Міністерства оборони Чехії.